

Lag om valutareglering;

utfärdad den 14 juni 1990.

SFS 1990: 749

Utkom från trycket
den 28 juni 1990

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Förordnande om valutareglering

1 § Efter samråd med riksbanken får regeringen förordna om valutareglering, om landet är i krig eller krigsfara eller det råder utomordentliga förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara som landet har befunnit sig i.

I annat fall än som avses i första stycket får regeringen inom ramen för en framställning som gjorts av fullmäktige i riksbanken förordna om valutareglering för en tid av högst sex månader, om valutamarknaden och valutapolitiken utsätts för allvarliga störningar till följd av utomordentligt stora kortfristiga kapitalrörelser. Om det är uppenbart att sådana förhållanden skulle inträda på nytt om regleringen upphävdes, får regeringen på framställning av fullmäktige i riksbanken meddela ett nytt sådant förordnande.

Om det inte längre finns skäl för valutareglering, skall regeringen omedelbart förordna att regleringen skall upphöra.

2 § Varje förordnande enligt 1, 3 eller 12 § skall inom en månad från beslutet underställas riksdagen för godkännande. Om riksmöte inte pågår, skall förordnandet underställas riksdagen inom en månad från början av det närmast följande riksmötet. Om inte underställning sker, upphör förordnandet att gälla.

3 § Valutareglering innebär att transaktioner, som är av sådan art att de kan ha betydelse för valutapolitiken (valutatransaktioner) och som anges i förordnande om valutareglering, inte får genomföras utan tillstånd av riksbanken. Valutareglering enligt 1 § andra stycket får bara avse in- eller utförsel av pengar eller andra tillgångar.

Om regeringen har förordnat om valutareglering, får regeringen förordna att riksbanken för ett tillstånd till valutatransaktion får

1. ta ut en avgift som skall tillfalla riksbanken, eller
2. bestämma att ett visst belopp under en viss tid skall vara insatt på konto i riksbanken.

¹ Prop. 1989/90: 135, FiU37, rskr. 343.

Om regeringen har förordnat om valutareglering med stöd av 1 § första stycket, får regeringen förordna att den som innehar utländska betalningsmedel, tillgodohavanden på konton i utländskt myntslag eller utländska fondpapper skall erbjuda riksbanken eller någon av riksbanken utsedd bank att mot kontant betalning i svenska kronor lösa in dessa.

Valutaregleringens administration

4 § Riksbanken skall meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av förordnanden enligt 1, 3 och 12 § §.

5 § Riksbanken får bemyndiga en auktoriserad valutahandlare att meddela tillstånd enligt denna lag. Anser sig valutahandlaren inte kunna bifalla en ansökan, skall denna överlämnas till riksbanken.

6 § Föreskrifter enligt 4 § beslutas av fullmäktige i riksbanken.

Riksbankens beslutanderätt i övrigt enligt denna lag utövas inom riksbanken av en styrelse (valutastyrelsen) och under styrelsen av en direktion (valutadirektionen) eller enskilda tjänstemän. Fullmäktige i riksbanken får överlåta åt valutastyrelsen att besluta om föreskrifter enligt 4 § som är av mindre principiell betydelse.

7 § Valutastyrelsen skall bestå av fem ledamöter. En av ledamöterna utses av regeringen och de övriga av fullmäktige i riksbanken. Av de ledamöter fullmäktige utser skall minst två utses utom riksbanken.

För varje ledamot skall en suppleant utses.

Fullmäktige i riksbanken utser bland valutastyrelsens ledamöter ordförande och vice ordförande.

8 § Bestämmelser om fördelningen av beslutanderätten mellan valutastyrelsen, valutadirektionen och enskilda tjänstemän samt om sammansättningen av valutadirektionen beslutas av fullmäktige i riksbanken.

9 § Om regeringen har meddelat ett förordnande om inlösen enligt 3 § tredje stycket och det föreligger oenighet om vilket värde i utländskt myntslag som skall ligga till grund för ersättningen eller efter vilken kurs omräkningen till svenska kronor skall göras, skall ersättningen bestämmas av en nämnd (valutanämnden).

Valutanämnden skall bestå av tre personer. Regeringen utser ordförande. En av de övriga ledamöterna utses av riksbanken och den andra av rikssammanslutningen för handelskamrar.

Till grund för nämndens beslut skall läggas en bedömning av det pris och den kurs som skulle ha kunnat uppnås vid en frivillig avyttring.

Nämndens beslut får överklagas till Svea hovrätt.

10 § Den som har tagit befattning med ett ärende som avses i denna lag får inte obehörigen röja vad han har fått veta om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

Den som bryter mot förbudet i första stycket skall inte dömas till ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken.

Uppgiftsskyldighet och kontroll

11 § Om regeringen har förordnat om valutareglering, får riksbanken meddela föreskrifter om skyldighet för den, som för egen eller någon annans räkning har gjort en valutatransaktion, att om transaktionen lämna de uppgifter och visa upp de handlingar som behövs för kontroll av valutaregleringens efterlevnad.

12 § Om regeringen har förordnat om valutareglering med stöd av 1 § första stycket, får regeringen förordna att riksbanken eller posttjänstemän som riksbanken utser har rätt att öppna och granska de brev och andra försändelser till eller från utlandet som finns inom postverket.

13 § Om det med stöd av denna lag har föreskrivits begränsningar eller förbud mot att föra tillgångar in i eller ut ur landet, får tullmyndigheterna kontrollera att föreskrifterna följs.

För kontrollen gäller

- tullagen (1987:1065) i tillämpliga delar, varvid det som sägs om varor skall avse tillgångar som omfattas av valutaregleringen, samt
- bestämmelserna om förundersökning m.m., beslag, husrannsakan, kroppsvisitation och ytlig kroppsbesiktning i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

Straff m.m.

14 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt

1. bryter mot ett förbud, en föreskrift eller ett villkor som har meddelats med stöd av denna lag,

2. lämnar en oriktig uppgift och därigenom föranleder att ett tillstånd beviljas, som annars inte skulle ha meddelats, eller att en valutatransaktion som kräver tillstånd genomförs utan tillstånd, avgift eller deposition,

3. använder sig av eller medverkar som bulvan för att kringgå ett förbud som har meddelats med stöd av denna lag.

Har en gärning som avses i första stycket begåtts av grov oaktsamhet, döms till böter.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

15 § Om ett brott som avses i 14 § första stycket är att anse som grovt, döms till fängelse i högst två år.

Vid bedömningen om brottet är grovt skall särskilt beaktas om brottet har avsett mycket betydande belopp eller på något annat sätt har varit av synnerligen allvarlig art.

16 § För försök till brott som avses i 14 § första stycket eller 15 § döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

17 § Allmänt åtal för brott mot denna lag får väckas endast efter medgivande av riksbanken.

18 § Egendom som har varit föremål för brott som avses i 14 § första stycket, 15 eller 16 § eller vederlag för sådan egendom får förklaras förverkad helt eller delvis.

I stället för den egendom som avses i första stycket kan dess värde helt eller delvis förklaras förverkat.

19 § Om någon inte fullgör sådan skyldighet som anges i 11 §, får riksbanken förelägga honom vite.

20 § För att uppnå rättelse när en åtgärd har vidtagits i strid med ett förbud, en föreskrift eller ett villkor som har meddelats med stöd av denna lag får riksbanken förelägga vite. Föreläggandet får avse den som har rätt att förfoga över den egendom åtgärden avsåg eller det som har trätt i den egendomens ställe.

Ett föreläggande enligt första stycket får riktas mot den som sedan åtgärden vidtagits har förvärvat rätt till egendomen eller till det som har trätt i egendomens ställe bara om

- förvärvet har skett genom bodelning, arv, testamente eller gåva, eller
- förvärvaren har haft vetskap om eller skälig anledning till misstanke om åtgärden och åsidosättandet av förbudet, föreskriften eller villkoret.

Något föreläggande att vidta rättelse får inte meddelas, om den egendom som åtgärden avsåg, vederlag för den eller dess värde har förklarats förverkat.

21 § Om ett vite har förelagts med stöd av denna lag, får inte dömas till ansvar för gärning som omfattas av föreläggandet.

Överklagande

22 § Beslut inom riksbanken av annan än fullmäktige får överklagas till fullmäktige.

Fullmäktiges beslut får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1990. Genom lagen upphävs valutalagen (1939: 350).

På regeringens vägnar

ODD ENGSTRÖM

ERIK ÅSBRINK
(Finansdepartementet)

